

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

**Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzarb
muammolari**

Son 4. Jild 4.

2024

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 4 (4) - 2024

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2024

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Уктам Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Абдор – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

Турсунов Равшан Нормуратович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Холикулов Ахмаджон Боймаҳамматович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Габриэльян Софья Ивановна – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Миллий Университети.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Рая Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Насирходжаева Дилафруз Сабитхановна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Остонокулов Азамат Абдукаримович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент молия институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўктамович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Ҳожаев Азизхон Саидалоҳонович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Фарғона политехника институти

Холов Актам Хатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Хамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакарров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликков Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Саидова Камола Усканбаевна – фалсафа фанлари доктори, “Tashkent International University of Education” халқаро университети;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Ўроқова Ойсулув Жамолиддиновна – фалсафа фанлари доктори, доцент, Андижон давлат тиббиёт институти, Ижтимоий-гуманитар фанлар кафедраси мудир;

Носирходжаева Гулнора Абдукаҳхаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Турдиев Бехруз Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳасанов Шавкат Аҳадович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Бахронова Дилрабо Келдиёровна – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Мирсанов Ғайбулло Қулмуродович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Раҳман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАР:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуратовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Хуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Ғайбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Утемуратов Махмут Ажимуратович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳакимов Комил Бахтиярович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баходирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амиров Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши ҳузуридаги Судьялар олий мактаби;

Жўраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Раҳматов Элёр Жумабоевич – юридик фанлар номзоди, Тошкент давлат юридик университети;

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Хашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети ҳузуридаги педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Қаюмова Насиба Ашуровна – педагогика фанлари доктори, профессор, Қарши давлат университети;

Тайланова Шохида Зайниевна – педагогика фанлари доктори, доцент;

Жуманиёзова Муҳайё Тожиевна – педагогика фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Ибрахимов Санжар Урунбаевич – педагогика фанлари доктори, Иқтисодиёт ва педагогика университети;

Жавлиева Шахноза Баходировна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети;

Бобомуротова Латофат Элмуродовна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Васида Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбахор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психологияси кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Шамшетова Анжим Караматдиновна – психология фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

Содиқова Шоҳида Мархабоевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атақулович – сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич – сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхатига киритилган.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари” электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил: scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).

МУНДАРИЖА

07.00.00 – ТАРИХ ФАНЛАРИ

<i>Qurbonov Murodjon Dehqonboy o'g'li</i> "KASHKULI SALIMIY" ASARIDA USMONIY HUKMDORLAR TARIXINING YORITILISHI.....	12-17
<i>Ismoilova Diyoraoy Xursandjon qizi</i> AMIR NASRULLOH DIPLOMATIYASI	18-23
<i>Tursunov Farrux Fulomovich</i> ЎЗБЕКИСТОН ҲУДУДИДАГИ ТОЖИКЛАРГА ХОС УРФ-ОДАТ ВА МАРОСИМЛАР	24-28
<i>Usmonaliyev Isroiljon Ibrohimjon o'g'li</i> FARG'ONA VODIYSIDA "O'ZBEK" ETNONIMINING TARQALISHI	29-34
<i>Djurayev Ikrom Nematovich</i> YEVRUOSIYO SHORVADOR QABILALARINING FARG'ONA VODIYSIGA KIRIB KELISHI.....	35-40
<i>Esanova Nilufar Pulatovna</i> MUSTAQILLIK YILLARIDA O'ZBEKISTONDA YENGIL SANOAT SOHASIDAGI O'ZGARISHLAR	41-46
<i>Абдурахимова Сабоҳат Эргаш қизи</i> БУХОРО АМРЛИГИ ДАВРИДА ЧИРОҚЧИ ТУМАНИНИНГ ИЖТИМОЙ-СИЁСИЙ ТАРИХИ	47-53
<i>Toshturov Shuxrat</i> MUSTAQILLIKKACHA BO'LGAN DAVRDA NAVOIY VILOYATI SANOAT KORXONALARINING EKOLOGIK MUHITGA TA'SIRI	54-60
<i>Kanimkulov Olimjon Sheraliyevich</i> AKADEMIK YAHYO G'ULOMOV FAOLIYATI HAQIDA QAYDLAR ("XORAZMNING SUG'ORILISH TARIXI" ASARI MISOLIDA).....	61-65
<i>Begniyazova Gozzal Allambergenovna</i> QORAQALPOQ XALQ ERTAKLARINING YIG'ILISHI VA NASHR QILINISHI.....	66-70

08.00.00 – ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ

<i>Султонов Баходир Файзуллаевич, Тураева Гулизахро Каххоровна, Норбўтаев Бахтиёр Абдурахимович</i> СИРДАРЁ ВИЛОЯТИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА ДОНЛИ ЭКИНЛАР ХОСИЛДОРЛИГИНИНГ 2024-2027 ЙИЛГАЧА БЎЛГАН ПРОГНОЗ ПАРАМЕТРЛАРИ.....	71-78
<i>Abdiganieva Zarapshan Salievna</i> YANGI O'ZBEKISTONDA AHOLI TURMUSH DARAJASINI OSHIRISHDA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	79-85
<i>Otaxonova Odinaxon Inomovna</i> QORAMOLCHILIK MAHSULOTLARI IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA OZUQA BAZASINI YAXSHILASHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	86-94
<i>Рахимов Ойбек Бахтиёрович</i> СУҒУРТА ХИЗМАТЛАРИ БОЗОРИДА МАРКЕТИНГ ФАОЛИЯТИНИ РЕЖАЛАШТИРИШ АСОСЛАРИ	95-99
<i>Хушмурадов Оман Намозович</i> СУВ ХЎЖАЛИГИНИ БОШҚАРИШНИНГ АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ	100-110

<i>Saitkamolov Muxammadxo'ja Sobirxo'ja o'g'li, Karabayev Rustam Zafarovich</i> BULUTLI TEKNOLOGIYALAR ASOSIDA BIZNES JARAYONLARNI TASHKIL ETISH YO'LLARI	111-125
<i>Фаттахова Муниса Абдухамитовна</i> ПОНЯТИЕ И ПУТИ ЭФФЕКТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ КРЕДИТНЫМ ПОРТФЕЛЕМ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ	126-133
<i>Isayev Jahongir Muzaffarovich</i> SANOAT KORXONALARINI RIVOJLANTIRISHDA AXBOROT TIZIMINI TA'MINLASH IQTISODIY МЕХАНИЗМНИНГ АСОСИЙ YO'NALISHI SIFATIDA	134-140
09.00.00 – ФАЛСАФА ФАНЛАРИ	
<i>Tilavova Umida Qahramonovna</i> RAQAMLI JAMIYATLAR TIZIMIDA INFORMATSION ETIKA KATEGORIYA VA ТАМОЙИЛЛАРИНИНГ АНАМИЯТИ	141-147
<i>Yulchiyev Avazbek Maxamadjonovich</i> IJTIMOIY TEKNOLOGIYALAR HAQIDAGI G'OYALARNING SHAKLLANISH EVOLYUTSIYASI	148-154
<i>Каримова Гулчеҳра Абдукаримовна</i> ДУНЁ ДИНЛАРИ ВА ТАЪЛИМОТЛАРДА ОТАЛИКНИ ТУШУНИШ ВА УНИНГ ЎЗИГА ХОС ЖИХАТЛАРИ	155-163
<i>Turabova Sevara Kattaqulovna</i> ISLOM FALSAFASIDA DALILLASH VA VAHS YURITISH USULI ZAMONAVIY ARGUMENTLASH NAZARIYASI TALQINIDA	164-168
<i>Muminov Nozim Naimovich</i> THE PHENOMENOLOGICAL APPROACH IS THE KEY TO UNDERSTANDING THE SPREAD AND TRANSFORMATION OF SUFISM IN THE WEST	169-175
<i>Турсунов Мухиддин Болтаевич</i> СОЦИАЛЬНЫЕ АСПЕКТЫ ФОРМИРОВАНИЯ СОВРЕМЕННОЙ МОЛОДЁЖИ	176-180
<i>Mamarasulov Ulug'bek Umirzoqovich</i> SPORT TURLARINING FALSAFIY-ESTETIK TANLILI	181-184
10.00.00 – ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ	
<i>Исанова Феруза Тулқиновна</i> ЎЗБЕК ТИЛИДА ХАЛҚАРО ҲУҚУҚ СОҲАСИГА ОИД ЛЕКСИК БИРЛИКЛАР ВА УЛАРНИНГ ЎЗИГА ХОС ЖИХАТЛАРИ	185-191
<i>Петрухина Наталья Михайловна</i> КОРАНИЧЕСКИЕ МОТИВЫ В ТВОРЧЕСТВЕ А.С.ПУШКИНА И ЕГО СОВРЕМЕННОКОВ	192-197
<i>Исаров Оман Рисалиевич</i> ЎЗБЕК ВА ИНГЛИЗ ТИЛЛАРИДА ТАКСИС КОНВЕРБИАЛ ВЕРБАЛИЗАЦИЯСИ	198-205
<i>Родина Ирина Витальевна</i> АНТИНОМИЧЕСКАЯ ПАРА «МЕСТЬ» И «ПРОЩЕНИЕ» В ПОВЕСТИ-СКАЗКЕ Л. БОРОДИНА «ГОД ЧУДА И ПЕЧАЛИ»	206-211
<i>Ataeva Gulchekhra Bakhtiyorovna</i> THE ROLE OF IDIOMS IN ENHANCING BUSINESS COMMUNICATION: A STUDY ON THE USAGE OF IDIOMS IN BUSINESS LETTERS	212-220

<i>Erkinova Marxobo</i> ASSOTSIATIV MAYDON HOSIL QILISHDA LINGVISTIK OMILLARNING O'RNI	221-229
<i>Gulyamova Shahzoda Baxtiyor qizi</i> O'ZBEK VA INGLIZ TILLARIDAGI MATNLARNING SINTAKTIK STRUKTURASI VA PRAGMATIK XOSLANISHI	230-234
<i>Batyrkhanova Madina Oybekovna</i> THE SOMATIC CULTURAL CODES IN THE STUDY OF ENGLISH, RUSSIAN AND UZBEK PHRASEOLOGISMS	235-244
<i>Aslonov Shahram Sherzod ugli, Saidova Marjona Abdimutal qizi</i> PECULIARITIES OF TRANSLATION OF POLITICAL TEXTS IN SIMULTANEOUS INTERPRETATION	245-250
<i>Olimova Dilafruzxon Baxtiyorjon qizi</i> INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA SUBYEKTIV VAHONING IFODALANISHI	251-254
<i>Bobojonov Dilshod Jumaqul o'g'li</i> INGLIZ VA O'ZBEK GAZETA SARLAVHALARIDA PUBLISISTIK USLUB BELGILARINING NAMOYON BO'LISHI	255-260
<i>Абдуллаева Нилуфар Рамазоновна, Шаймарданова Мухлиса Усмановна</i> СЕМАНТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ КОНЦЕПТА “РАСТЕНИЕ” В СОПОСТАВЛЯЕМЫХ ЯЗЫКАХ	261-266
<i>Хайруллоева Сitora Lutfulloevna</i> PSYCHOLOGICAL NOVELS OF US AND THE DEVELOPMENT OF PSYCHOLOGYSMS	267-272
<i>Qudratova Muxiba Kamolovna</i> “LYUIS KERROLLNING ALISA MO' JIZALAR MAMLAKATIDA ASARIDAGI HAYVON OBRAZLARINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI”	273-279
<i>Убоженко Анна Станиславовна</i> ОСОБЕННОСТИ ТЮРКСКИХ ЗАИМСТВОВАНИЙ В РУССКОМ ЯЗЫКЕ	280-285
<i>Тухтаева Наргисхон Исамутдиновна</i> ОТРАЖЕНИЕ ДУХОВНОГО УПАДКА ОБЩЕСТВА И ЕГО ПОСЛЕДСТВИЙ В ХУДОЖЕСТВЕННОЙ ЛИТЕРАТУРЕ	286-292
<i>Gulnora Xolmurodova Sattorovna, Bo'ronova Mekkamtosh Xoliqulovna</i> INGLIZ VA O'ZBEK LISONIY MANZARASIDA MAQOLLARNING O'RNI	293-297
<i>Алибаева Лола Намазовна</i> ЖЕНСКИЕ ОБРАЗЫ В РАССКАЗАХ Л. ПЕТРУШЕВСКОЙ	298-303
<i>Eshqurbonova Aziza Bozor qizi</i> DIALOGIK NUTQDA SAVOLLARNING IFODALANISHI	304-308
<i>Norova Rahima Fayzulloevna</i> O'ZBEK VA INGLIZ ADABIY ERTAKCHILIGIDAGI SEHRLI VOSITALARNING QO'LLANISHIDA O'XSHASH JIHATLAR	309-316
<i>Egamberdiyeva Iroda Abdurahimovna</i> TRANSLATIONS OF HISTORICAL WORKS INTO ENGLISH	317-323
<i>Axmedova Adolat Ravshan qizi</i> GASTRANOMIYA TUSHUNCHASI HAMDA GASTRANOMIK REKLAMA MATNLARI	324-330

<i>Asqarova Madina Boymurod qizi</i> KORPUS LINGVISTIKASIDA MATN ANNOTATSIYASINING LINGVISTIK MUAMMOLARI	331-334
--	---------

<i>Калниязов Есемурат Шамшетович</i> ГОСТЕВОЙ ЭТИКЕТ И СИСТЕМА ЦЕННОСТЕЙ	335-342
---	---------

12.00.00 – ЮРИДИК ФАНЛАР

<i>Bahodir To'raev</i> HUQUQIY MADANIYAT VA HUQUQIY TARBIYANING DEMOKRATIK DAVLAT RIVOJLANISHIDAGI ROLI	343-351
---	---------

<i>Турсоатов Содиқ</i> РАҒБАТЛАНТИРУВЧИ ҲУҚУҚИЙ СИЁСАТ ТУШУНЧАСИ ВА УНИНГ МАЗМУН-МОҲИЯТИ	352-357
--	---------

<i>Хидиров Фурқат Шукуруллаевич</i> МАҲАЛЛА ҲУҚУҚ-ТАРТИБОТ МАСКАНИ ФАОЛИЯТИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТАРТИБИНИНГ АСОСИЙ ВАЗИФАЛАРИ	358-363
---	---------

<i>Рахимбаев Уткир Файзуллаевич</i> ПРАВОВЫЕ АСПЕКТЫ КРИТЕРИЕВ ОЦЕНКИ ИНФРАСТРУКТУРЫ И СЕРВИСА ДЛЯ ТУРИСТОВ	364-372
---	---------

<i>Турсынбаев Азизбек Халмурзаевич</i> МЕЖВЕДОМСТВЕННОЕ ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ КАК СПОСОБ РЕАЛИЗАЦИИ ИСПОЛНИТЕЛЬНОЙ ВЛАСТИ	373-377
--	---------

<i>Yakubov Abduraxmon Turayevich</i> TA'LIM HUQUQINING HUQUQIY SAVODXONLIKNI AMALGA OSHIRISHDAGI O'RNI	378-382
---	---------

<i>Rasulov Salimbek Baxtiyor o'gli</i> YEVROPA KENGASHINING KORRUPSIYA UCHUN JINOIY JAVOBGARLIK BO'YICHA KONVENSIYASI – KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHNING ZAMONAVIY XALQARO HUQUQIY ASOSLARIDAN BIRI SIFATIDA	383-387
---	---------

13.00.00 – ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ

<i>Хайров Расим Золимхон угли</i> АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ МЕТОДИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ИЗОБРАЗИТЕЛЬНОГО ИСКУССТВА	388-395
--	---------

<i>To'rayev Panji To'xtayevich</i> OLIY TA'LIM MUASSASASIDA KURASHCHILARNI PSIXOLOGIK JIHATDAN TAYYORLASH	396-400
---	---------

<i>Xushnazarova Ma'mura Nodirovna</i> TALABALARNI KASBIY-PEDAGOGIK FAOLIYATGA TAYYORLASHDA IJTIMOIIY FAOLLIKNING AHAMIYATI	401-406
--	---------

<i>Yuldasheva Sayyora Aliaskarovna</i> TA'LIM TIZIMIDA INGLIZ TILINI INTEGRATSION O'QITISH	407-411
---	---------

<i>Turdimurodov Dilmurod Yo'ldoshevich</i> SPORT MASHG'ULOTLARI JARAYONIDA PEDAGOGIK NAZORATNING AHAMIYATI	412-418
---	---------

<i>Абдувахобов Искандер, Гизатулина Ольга Ивановна</i> ОРГАНИЗАЦИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА В СМЕШАННЫХ СРЕДАХ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ВУЗА	419-426
<i>Назарова Озода Шавкатовна</i> СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ И МЕТОДЫ ПРЕПОДАВАНИЯ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА В ВЫСШЕМ УЧЕБНОМ ЗАВЕДЕНИИ	427-432
<i>Pirnazarova Sevara Doniyor qizi</i> OLIQ O'QUV YURLARIDA XORIJIY TILNI O'QITISHDA O'YIN USULLARINI QO'LLASH	433-438
<i>Ko'ziyeva Gulnoza Maxamadaliyevna</i> BOSHLANG'ICH SINFI O'QITUVCHILARINING PEDAGOGIK SALOHİYATINI OSHIRISH METODIKASI	439-444
<i>Умирзокова Сурайё</i> ТАЛАБАЛАРИНИНГ КИНЕТИК ИНТЕЛЛЕКТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ ХОРИЖИЙ МАМЛАКАТЛАР ТАЖРИБАСИ	445-451
<i>Olimova Nigora</i> MUVAFFAQIYATLI O'RGANISHDA SINFINI BOSHQARISH KO'NIKALARINING AHAMIYATI	452-463
<i>Nabiyeva Firuza Odil qizi</i> “ELEKTROMAGNETIZM” BO'LIMINI O'QITISHDA AMALIY MASHG'ULOTLARNING AHAMIYATI	464-471
<i>Sobirova Oygul Alimovna</i> BO'LAK MUSIQA O'QITUVCHILARIDA METODIK KOMPETENTLIKNI RIVOJLANTIRISHNING MAVJUD HOLATINI TAHLILYI VAHOLASH	472-479
<i>Shermatov G'ulom Kaxxorovich</i> IMPROVING THE TECHNIQUE OF BADMINTON SPORTS TRAINING	480-486
<i>Shamirzayeva Zarifa Xudoyorovna</i> TALABALARDA KASBIY KO'NIKALARNI SHAKLLANISHIDA MIKROTA'LIM O'QITISH TEKNOLOGIYASINING SAMARALI JIHLTLARI	487-492
<i>Ziyadullayeva Dilafruz Xudayberdiyevna</i> O'SMIRLARDA YETAKCHILIK XUSUSIYATLARINI RIVOJLANTIRISHDA KOMPETINSIYAVIY FAOLIYATNING PEDAGOGIK ASOSLARI	493-498
<i>Muydinov Firuzjon Farxodjonovich</i> TIBBIY TA'LIM TALABALARIDA MEDIKOMPETENTLIKNI RIVOJLANTIRISH METODIKASI	499-505
<i>Egamberdiyeva Feruza Abdimannonovna</i> MULTIMEDIA TEKNOLOGIYALARIGA ASOSLANGAN DASTURIY TA'MINOTNI LOYIHALASH	506-510
<i>Худойбердиева Дурдона Баходир қизи</i> ЛИЧНОСТНО-ОРИЕНТИРОВАННАЯ ТЕХНОЛОГИЯ ОБУЧЕНИЯ В РАБОТЕ С ОДАРЕННЫМИ ДЕТЬМИ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА	511-516
<i>Курбонов Дониёрбек Кахрамонович</i> ОБУЧЕНИЕ ПОЭЗИИ С ПРИМЕНЕНИЕМ СТРАТЕГИИ РАЗВИТИЯ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ	517-524

Shamsiddinov G'iyos Xusniddin o'g'li, Jurayeva Feruza Baxtiyor qizi

IQTISODIYOT YO'NALISHI TALABALARIGA EKONOMETRIKA FANINI O'TISHNING

INTERAKTIV USULLARI 525-532

Эрназаров Алишер Эргашевич, Бекмурадов Зариф Хуррамович

ЎҚУВ МАШҒУЛОТЛАРИНИНГ МОДУЛЛИ ВА ЛОЙИҲАЛАШТИРИЛГАН ТУРЛАРИ ҲАМДА

АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ 533-539

Begniyazova Gozzal Allambergenovna
Qoraqalpoq davlat universiteti doktorant

QORAQALPOQ XALQ ERTAKLARINING YIG'ILISHI VA NASHR QILINISHI

Annotatsiya. Ushbu maqolada qoraqalpoq xalq ertaklarining yig'ilishi, nashr qilinishi haqida fikr yuritiladi va shu bilan birga ertaklar har bir halqning tarixini, turmush tarzini, urf- odat dasturlarini, ichki dunyosini, imon-etiqodini organishta muhim manba vazifasini bajarishi haqida.

Kalit sozlar: ertak, xalq, elat, ishlar tizimi, nashr, imon- etiqod, urf-odat.

Begniyazova Gozzal Allambergenovna
Doctoral student of Karakalpak State University

COLLECTION AND PUBLICATION OF KARAKALPAK FOLK TALES

Abstract. This article discusses the collection and publication of Karakalpak folk tales, and at the same time, fairy tales are an important source for organizing the history, lifestyle, traditions, inner world, faith of each people about doing it.

Keywords: fairy tale, people, work system, publication, faith, tradition.

Бегниязова Гоззал Алламбергеновна
Докторант Каракалпакского
государственного университета

СБОРНИК И ИЗДАНИЕ КАРАКАЛПАКСКИХ НАРОДНЫХ СКАЗОК

Аннотация. В данной статье рассматривается сбор и публикация каракалпакских народных сказок, и в то же время сказки служат важным ресурсом для организации истории, быта, традиционных программ, внутреннего мира, веры каждого народа.

Ключевые слова: сказка, народ, люди, система труда, издание, вера, традиция.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V4I4Y2024N10>

Kirish. Ertak xalq og'zaki ijodidagi badiiy nasrning eng qadimiy va ommaviy namunasi hisoblanadi. To'qima va uydirmaga asoslangan maishiy xarakterdagi epik badiiy asar. Asosan, nasr shaklida yaratiladi.

Mahmud Qashg'ariyning "Devonu lug'otit turk" asarida biror narsani og'zaki tarzda bayon qilish ma'nosini bildiradi.

Ertak hayot haqiqatlarining xayoliy va hayotiy uydirmalar bilan tasvirlanganligi bilan boshqa janrlardan ajralib turadi.

Ertaklar har xil mavzularda bolishi mumkin.

Ertaklarni tinglaymiz, o'qiymiz. "Ertaklar- yaxshilikka yetaklar" degan xalqimiz orasida naql bor. Ular shunchaki ko'ngil ochish vositasi, ermak emas, balki ajoyib suhbatdosh, bizni faqat ezgulikka undovchi manbadir.

Azaldan xalqimiz ertak aytishga jiddiy qaragan.

Ertak ertakchi tomonidan bir kishiga, yoki butun bir jamoaga qarata aytilgan.

Har birimiz bolalik vaqtimizdan ertak eshitib ulg'aydik. Yoshi kattalar ham bolalarni ovutish uchun ertak aytib beradilar, bolalarimiz ham o'zlari maktabga bora boshlagan vaqtlaridan kichik- kichik ertaklarni aytib, yodlaridan to'qib ayta boshlaydilar. Lekin bolalarning aytib yurgan ertaklari yozib olinmagan. Tadqiqotchi Yu. Sokolovlar "Bolalarning bir-biriga aytib bergan ertaklari esa, deyarli yozib olinmadi" deb aytib ketgan edi. Aksariyat hollarda ertaklarni aytib beruvchilar kattalar hisoblangan.

Har bir millatning, xalqning ertagi shu yurtning tarixini, madaniy turmush tarzini, ichki dunyosini, urf- odat dasturlarini, yashash joyining iqlimini, shart- sharoitlarini o'rganishda muhim manba vazifasini o'taydi.

O'zbek va qoraqalpoq folklorshunosligida mustaqillikka erishgan dastlabki davrlardan boshlab milliy meroslarimizga, ayniqsa xalq og'zaki asarlarini teran va yangicha o'rganishga e'tibor berildi. Shu yillardan boshlab folkloristika sohasi teran o'rganila boshladi.

Mavzuga oid adabiyotlarning tahlili. Jahon folklorshunosligida A. Aarne, S. Tompson, V.Ya. Propp, E.M. Meletinskiy, V. Anikin, S.G. Lazutin, L.G. Barag, E.A. Tudorovskaya, Yu.M. Sokolovlar [1] folklorshunoslikning ertak janri bo'yicha ilmiy izlanishlar olib bordi.

Fin olimi A. Aarnening "Ertak tiplarining ko'rsatkichi" nomli ilmiy ishi ertak tilini, janrini o'rganishga yordam beradi.

Rus olimlaridan V.Ya. Proppning "Исторические корни волшебной сказки", E.M. Meletinskiyning "Герой волшебной сказки", E. Tudovskayaning "Русская волшебная сказка, ее структура и типология" nomli ilmiy ishlari tadqiqot uchun muhim ahamiyatga ega.

Turkiy tili xalqlari olimlaridan S. Qasqabasov, E. Tursunov, A. Baymuradov, Sh. Geldieva, F.X. Gezalov, [2] uzbek folklorshinoslaridan B.Karimov, M. Afzalov, K. Imomov, G. Jalolov, Q. Beknazarov, J. Yusupov, S. Jumaeva, N. Dostxojaeva, Z. Usmanova, M. Sodiqova, K. Qodirov, Z. Rasulova, Sh. Nazarovalar [3] milliy xalq ertaklari bo'yicha ilmiy izlanishlar olib borgan.

1740-yillardan boshlab qoraqalpoq xalq ertaklarini yig'ish va nashr etish ishlari qo'lga olingan. 1740-1741 yillari Podsho Rossiyasi harbiy adminstratsiyasining xodimlari Muravin, Gladishevlar Orskdan Xivaga borayotgan safarida Sirdaryoning quyi qismidagi qoraqalpoqlardan folklor va etnografik materiallarni to'plagan.

P. Richkovda bir qancha ertaklarni yozib olgan. XIX asrga kelib rus olimi N. Karazin qoraqalpoq xalqi orasidan "Ayollar podsholigi haqida ertak" (Hayallar patshaligi haqqida ertek) ni yozib olgan va nashr qilgan. Bu ertakni rus olimi Chimboy bozoridagi bir kampiridan eshitib va yozib olganligini keltirib o'tgan.

Bu "Ayollar podsholigi haqida ertak"ni Q. Mambetnazarov qoraqalpoq tiliga tarjima qilib, "Amudaryo" jurnali, 2- sonida nashrdan chiqardi.

Rossikova PetroaleksandrovsKidan (Tortkul) yozib olgan qoraqalpoq ertaklarini rus tiliga tarjima qilib, rus tilida nashr qilgan. 1840- yillari qozoq olimi Sh.Walixanov qoraqalpoqlar orasida bo'lib, folklorlik asarlarni yig'ib yozib olgan.

A.L. Kun Qong'iro't (Qo'ni'rat rayoni) va Chimboy (Shimbay rayoni) shaharlarining yuzaga kelishi haqida qoraqalpoq xalqining rivoyot, ertaklarini Riza Kuli-Mirza "Amudaryo oblastining qisqa ocherklari" nomli asarida og'zaki ijod namunalarining bir nechtasini nashr qilgan.

N. Dawqaraev "Ertaklarni to'plaganda, tadqiq qilganda ertaklar bilan qator ertakchilarning ijro etish uslubiga ham e'tibor berish zarur. Ertak ertakchining xususiy asari

emas, u ko'p zamonlardan kelayotgan, har bir ertakchi o'z ulishini qo'shgan, ijtimoiy fikrga ega bo'lgan asar. Shu bois, ertakchiga qarab ertakning xarakteri aniqlanadi" [4] deb o'z fikrini bildirgan.

Q. Mambetnazarov "Folkloristika fani ertaklarni yozib olishning o'zi kifoya qilmaydigan, balki, shu bilan birga, ertakchilardan qanday aytsa, shunday o'zgarishsiz yozib oilsh kerak ekanligini o'rgatadi" [5] deb yozgan.

Qoraqalpoq xalq ertaklarini yig'ishda va nashr qilish ishlarida professor N.A.Baskakov 1929- 1946 yillarda Qoraqalpog'istonning barcha rayon, ovullarida ekspeditsiyalar tashkil qilib, qoraqalpoq xalq ertaklari va rivoyatlarini yig'ib, "Каракалпакский язык" nomli ulkan ko'lamli kitobini rus tilida nashr qildi. [6]

Kitobga kiritilgan ertaklarda har bir ertak aytib beruvchining hududiy jihatdan til xususiyatlari toliq saqlanib, ertakchilar qay tarzda aytib berishgan bo'lsa, shunday ko'rinishda yozib olgan. Kitobdagi folklor asarlarini muallif har bir ertakni kimdan yozib olganligi, qayerda yashashi, manzili, yoshi va kasbini ko'rsatgan.

Bu kitobda "Yuz ogiz o'tirik aytgan cho'pon", "Qo'rqqoq chol", "Oq suyak", "Qaraqan podsho", "Baytaldan tuqqan", "Quychi", "Xonning qizi", "Oltin topgan dehqon", "Oq tovuq", "Boyning bolasi", "Uch sirdosh", "To'rt qiz", "Jiyrenchening uylanishi", "Chaytonni aldagan masxaraboz", "Uch qiz" singari qoraqalpoq xalq ertaklari joy olgan.

Professor N.A.Baskakovning bu mehnati qoraqalpoq folklorshunosligida ilk bor akademik nashr prinsipidagi kitob.

1936-1946 yillari qoraqalpoq xalq ertaklarini yig'ib, nashrga tayorlashda Chimboy pedagogika texnikumi, To'rtkul muzika uchelishesi, Shoraxan qishloq xojalik texnikumining talabalari taniqli olimlar S. Beknazarov, Q. Ayymbetov,

O. Kojurov , qoraqalpoq xalq shoiri I. Yusupov va boshqalar Qoraqalpog'istonning bir nechta yerlaridan 150 tan ortiq qoraqalpoq ertaklarini yozib olgan va nashrga tayyorlagan.

1946-1950 yillarda Q. Berdimuratov, T. Seytmamutov, S. Beknazarov Kegeyli, Chimboy, Qorauzyak, Taxtakupir, Qong'iroq tumanlaridagi xalqdan yuzga yaqin qoraqalpoq ertaklarini yig'ib olgan.

Qoraqalpoq xalq ertaklarini dastlab Qoraqalpog'iston ilmiy tadqiqot institutining tilshunos, adabiyotshunos, folklorshunoslari tomonidan 1940- yili "Qoraqalpoq xalq ertaklari" nomi bilan nashr qilingan.[7]

1941-yili N. Japaqovning rahbarligida "Xalq ertaklari bilan qo'shiqlari" atamasidagi kitob nashr qilindi. [8]

1941-yili A. Shamuratovning Alifbodagi harflarni o'qishni, yozishni o'rganilayotgan o'quvchilarga "Xalq ertaklari" atamasidagi ertaklar to'plami bosmada nashr qilingan. [9]

1949-yili "Qoraqalpoq xalq ertaklari" nomidagi to'plam chiqdi. [10]

1956-yili "Qoraqalpoq xalq ertaklari", 1956-yili "Saralangan ertaklar" to'plamlari nashr qilinib, kutubxonalarga tarqatildi. [11]

1959-yili rus tilida "Каракалпакские народные сказки" atamasidagi ertaklar to'plami nashr qilinadi. [12]

1963-yili "Sehrli qoboq" atamasida qoraqalpoq xalq ertaklar bosma yuzini ko'rdi. [13]

1965-yili ertaklar to'plami bosmadan chiqdi. [14]

1965-yili "Tort erinchoq" [15] ertaklar to'plami, "Tulki, toshbaqa va toshkana" [16] atamasidagi, 1965-yili "Oriq mergan" [17] ertaklar to'plami nashr qilindi.

1977-yili "Qoraqalpoq folklori" ning chop qilinishi ulkan yangilik bo'ldi. Bu nashr ikki jildida bosmaga tayyorlandi. To'plamda avvalgi to'plamlarga kirmay qolgan ertaklar ham o'rin o'lgan.

Orta Osiyo turkiy xalqlari adabiyotini to'plash va o'rganish bilan shug'ullangan olimlardan biri professor Berezin 1876-yilda o'zining "Turk xrestomatiyasi" asarida qoraqalpoq og'zaki adabiyotining durdonalarini, shuningdek taniqli olim N. Ostroumov 1891-yilda "Turkiston tub xalqlari maqollari" to'plamida mingdan ortiq maqollarni nashr ettirdi. Ushbu to'plamga kiritilgan maqollarning aksariyati qoraqalpoq xalqi tomonidan aytilgan maqollardir.

Bundan tashqari N.Ostroumov 1898-yilda Rossiya arxeologiya jamiyati Sharq qo'lyozmalari kitobining IV jildida "Ormambet biydin nolasi" ni nashr ettirdi.

1889-yilda A. Rossikova "Научное обозрение" jurnalida ko'plab qoraqalpoq ertak va rivoyatlarini nashr ettirdi.

Taniqli turkolog, folklorshunos Abubakir Divayev XIX-asrning 90-yillaridan boshlab O'rta Osiyo xalqlari, jumladan qoraqalpoq xalqining ertaklarini to'plash bilan shug'ullanadi.

U 1902-yili Toshkentda qolib, do'stlari ko'magida xalq og'zaki asarlarini yig'ib, nashr qildirgan.

1885-yilda V. Radlov o'zining "Lirik va epik xarakterga ega bo'lgan qirg'iz she'riyatining ulgilari" kitobini Peterburgda nashr qildirdi. Ular orasida eng qadimgi qoraqalpoq xalq og'zaki asarlari ham joy o'lgan.

Qoraqalpoq xalq og'zaki ijodi namunalari 1883-yilda Peterburgda nashr etilgan Muhammed Ospanovning "Nog'ay ham qumiq shoirlari" kitobida o'rin egallagan.

1908 va 1910-yillari Orenburgda, Kazan shaharlarida nashr qilingan G'abdulla Mushtakning "Shoir yoki qozoq shoirlarining asosiy she'rlari", "Yaqshi ugit" nomli kitoblarida qoraqalpoq folkloriga tegishli asarlar o'rin egallagan.

Sankt-Peterburg universiteti sharqshunoslik fakultetining professori, taniqli turkolog P. Melioranskiy 1903-yilda 5-kurs talabasi, uning shogirdi A.I.Belyaevga Amudaryoning quyay tumanidagi qoraqalpoqlarning og'zaki adabiyotini o'rganish, so'ngra diplom ishi yozish topshirildi. Shuning bilan birga O'rta Osiyo xalqlari folklorini yig'ish va o'rganish vazifasini ham yukladi.

Qoraqalpoq xalq ertaklari dunyo xalqlari tillarida ham chop qilindi. Mashhur nemis olimi Karl Rayxlning 1985-yili Germaniyaning Boxum shahrining nashriyotida qoraqalpoq xalq ertaklari nemis tilida nashr qilindi.

1995 – 1997 yillarda "Qoraqalpoq xalq ertaklari" atamasidagi kitoblar bosmadan nashr qilindi.

2005-yili Buyuk Britaniya va Irlandiya korolligi, Amerika Qo'shma Shtatlari, Kanada davlatlari nashriyotlari bilan birgalikda Q.Utegenovning tarjimasida qoraqalpoq xalq ertaklari "Karakalpak folk tales" nomida ingliz tilida to'plam bo'lib chiqdi. To'plamning ingliz tilida nashr qilinishi qoraqalpoq xalq ertaklari auditoriyasining kengayishiga yol ochib berdi.

Ozarbayjon olimi, professor Nizami Mamedov "Qaraqalpaq xalq nagillari" nomli kitobini ozarbayjon tilida Baku shahrining "Mutardjim" nashriyotida chop etib, bu boyicha bir qancha maqolalar ham yozdi.

Professor Nizami Mamedov 2015-yili Bakudagi "Elm va tahsil" nashriyotidan "Qaraqalpaq adabiyati" atamasida o'quv qo'llanma chiqardi.

N. Mamedov qoraqalpoq xalq ertaklari boyicha bir qancha asarlar muallifi. U Baku Slavyan universitetida bakalavr va magistr talabalariga "Qoraqalpoq adabiyoti" fanisan dars berib keladi.

Qoraqalpoq xalqi folklori juda ko'p sonda. Shuning uchun 100 tomlik nashr qilindi. Bu tomlikning 67-76 tomlari qoraqalpoq xalq ertaklariga bag'ishlangan.

2020-yili yosh olim P. Oteniyazov “Qoraqalpoq xalq ertaklarining janr xususiyatlari va poetikasi” (sehrli ertaklar misolida) nomida doktorlik dissertatsiyasini himoya qildi.

Bebaho milliy meroslarimizni ilmiy tomondan o'rganib, maqolalar, tezislar, monografiya, darsliklar yozib qoldirgan qoraqalpoq olimlarining mehnatlari juda katta. N.Dawqaraev, Q.Ayimbetov, Q. Maqsetov, Q.Mambetnazarovlarning ertaklar boyicha ishlagan ilmiy ishlari diqqatga sazovor.

Xulosa. Xulosa o'rnida shuni ayta olamizki, qoraqalpoq xalq og'zaki asarlari bo'yicha yig'ilgan materiallarni ilmiy tarafdin kitob, to'plam qilib nashr etish ishlari davom etmoqda. Hozirgi paytga qadar O'zRIA QQB fundamental kutubxonasining qo'lyozmalar fondida saqlanib turgan xalq og'zaki ijodidagi durdona asarlarning aksariyat bo'lagi nashr yuzini ko'rgan.

Biz ertaklar janri bo'yicha ilmiy izlanishlar olib borgan ilim fidoyilarining qaysisining mehnatini olib qaramaylik ularning ilmga qo'shgan ulkan xizmatidir.

Milliy merosimiz bo'lgan ertaklarni o'qigan odam dunyoni taniydi, oq-qoraning farqiga boradi. Turmushdagi har xil vaziyatlarga to'g'ri yechim topishga o'rganadi. Yaxshi xulqli obrazlarga o'xshashga, yomon xarakterdagi obrazlardan saboq olib, o'zicha xulosa chiqarishga yordam beradi.

Shuning uchun milliy meroslarimiz bo'lgan ertak janrini har taraflama o'rganishda biz yoshlar tinmay mehnat qilishimiz zarur.

Адабиётлар/Литература/ References:

1. Aarne A. The types of the folktale: a classification and bibliography.- Suomalainen tiedeakatemia, 1987.
2. Қасқабасов С. Жаназық. – Астана: Аударма, 2002. – 584 б.
3. Каримов Б. Ўзбек халқ эртақларининг баъзи бир хусусиятлари / XX аср ўзбек фольклоршунослиги. – Тошкент: Ўзбекстан миллий энциклопедияси, 2017. – Б. 49-64 б.
4. Дәўқараев Н. Шығармаларынын толық жыйнағы. Т. 2. – Нөкис: Қарақалпақстан, 1977. – 356 б.
5. Мәмбетназаров Қ. Қарақалпақ ертеклери ҳаққында. – Нөкис: Қарақалпақстан, 1981. – 120 б.
6. Баскаков Н.А. Каракалпакский язык. – Москва: Изд. Академия наук, 1951, Том 1. – 410 б.
7. Qaraqalpaq xalıq ertekleri. – Tórtkúl: Qaraqalpaqstan, 1940.
8. Халық ертеклери менен қосықлары. – Төрткүл: Қарақалпақстан мәмлекетлик баспасы, 1941. – 152 б.
9. Халық ертеклери. – Нөкис: Qaraqalpaqstan, 1941.
10. Qaraqalpaq xalıq ertekleri. – Нөкис: Qaraqalpaqstan, 1949.
11. Танламалы ертеклер. – Нөкис: Қарақалпақстан мәмлекетлик баспасы, 1956. – 84 б.
12. Каракалпакские народные сказки. – Нукус: Каракалпакское государственное издательство, 1959. – 204 с.
13. Сыйқырлы қабақ. – Нөкис: Қарақалпақстан мәмлекетлик баспасы, 1963. – 80 б.
14. Qaraqalpaq xalıq ertekleri. – Нөкис, Kazan: Qaraqalpaqstan, 1965.
15. Төрт ериншек. – Нөкис: Қарақалпақстан мәмлекетлик баспасы, 1965. – 156 б.
16. Түлки, тасбақа, таскене. – Нөкис: Қарақалпақстан мәмлекетлик баспасы, 1965. – 98 б.
17. Арық мерген. – Нөкис: Қарақалпақстан мәмлекетлик баспасы, 1965, - 96 б.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 4 (4) – 2024

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).